

7. ZDRAVILA





7.1. ZDRAVILA, IZDANA NA RECEPT

V letu 2022 je bilo izdanih skoraj 19,6 milijonov receptov (indeks 2022/2021: 106) za originalna in generična zdravila ter magistralne pripravke v vrednosti 679 milijonov evrov (indeks 2022/2021: 111). Vsak prebivalec Slovenije je v povprečju prejel 9,3 receptov s predpisanimi zdravili v vrednosti 322 evrov. Izdanih je bilo 97,4 % zelenih receptov ter 2,6 % belih receptov. Največ receptov je bilo predpisanih za zdravila za bolezni srca in ožilja (ATC skupina C), delež je bil 24,7 %, sledijo zdravila z delovanjem na živčevje (ATC skupina N) z 19,5 % deležem ter zdravila za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A) s 14,4 % deležem. V letu 2022 je bilo povprečje števila izdanih receptov na 1.000 prebivalcev 9.292 receptov. Regionalno so največ receptov (11.692 receptov/1.000 prebivalcev) predpisali v pomurski in najmanj (8.248 receptov/1.000 prebivalcev) v osrednjeslovenski regiji.

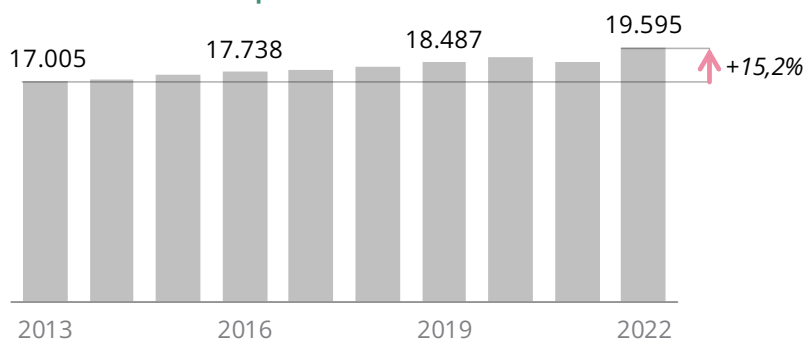
Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju določa pravice do zdravstvenih storitev, med drugim tudi pravice do zdravil na recept. Zbiranje podatkov o izdanih zdravilih, predpisanih na recept poteka skladno z Zakonom o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (Zbirka NIJZ 64 - Evidenca porabe zdravil izdanih na recept). Lekarne podatke o izdanih zdravilih pošiljajo Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS), od koder zbrane in obdelane pošljejo na Nacionalni Inštitut za javno zdravje (NIJZ).

Podatke o porabi zdravil prikazujemo po 14 glavnih skupinah anatomsko-terapevtsko-kemične (WHO ATC/DDD) klasifikacije zdravil, ki je mednarodni, univerzalni klasifikacijski sistem za razvrščanje zdravil.

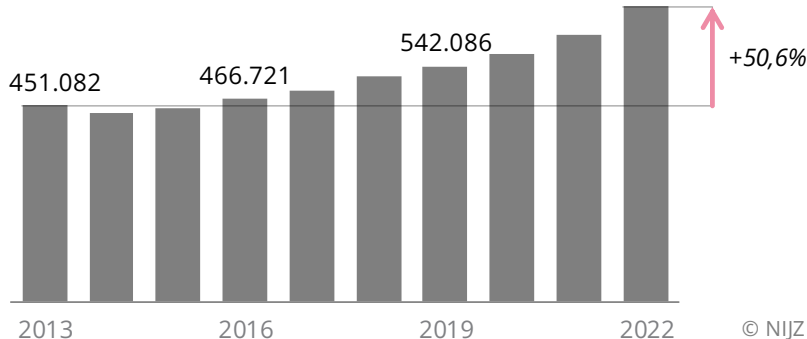
V letu 2022 je bilo izdanih 19.594.859 receptov, od tega 19.270.177 za originalna in generična zdravila ter 324.682 za magistralne pripravke. Med izdanimi recepti za zdravila je bilo 19.083.363 receptov zelenih (97,4 %) ter 511.496 belih (2,6 %).

7.1. Slika 1: Izdani recepti v tisočih in vrednost izdanih zdravil na recept v tisoč EUR, Slovenija, 2013–2022

Število izdanih receptov v tisočih



Vrednost izdanih zdravil v tisoč EUR

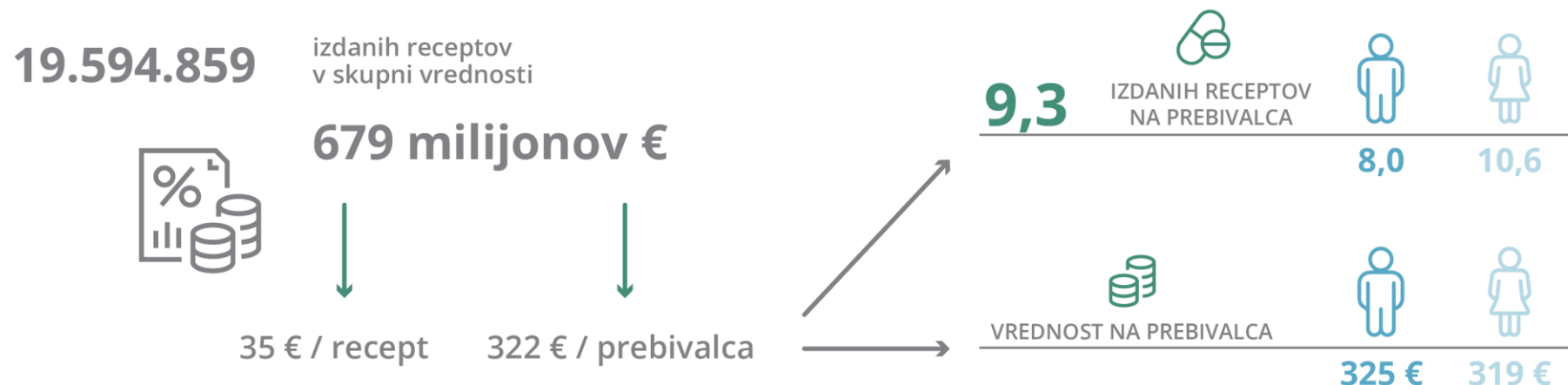


Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

© NIJZ



ZDRAVILA, IZDANA NA RECEPT, 2022



V POVPREČJU JE BILO VSAK DAN IZDANIH

53.658 RECEPTOV

V VREDNOSTI **1.861.601 €**



V 113 javnih in zasebnih lekarniških zavodih je bilo

2.026 ZAPOSLENIH FARMACEVTSKIH DELAVCEV
na primarni ravni

Viri:

Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

Evidenca gibanja zdravstvenih delavcev in mreža zdravstvenih zavodov - RIZDDZ (NIJZ 16)

NAJPOGOSTEJŠI IZDANI RECEPTI ZA ZDRAVILA



24,7%

ZA BOLEZNI
SRCA IN OŽILJA



19,5%

Z DELOVANJEM
NA ŽIVČEVJE





14,4%

ZA BOLEZNI PREBAVIL
IN PRESNOVE



I. ŠTEVILO IN VREDNOST IZDANIH RECEPTOV

7.1. Tabela 1: *Izdani recepti za predpisana zdravila po spolu in glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2022*

Zdravila po skupinah klasifikacije ATC	Število receptov		SKUPAJ	%
				
A Zdravila za bolezni prebavil in presnove	1.199.274	1.632.095	2.831.369	14,4
B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	551.376	562.625	1.114.001	5,7
C Zdravila za bolezni srca in ožilja	2.352.229	2.495.496	4.847.725	24,7
D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	273.798	347.851	621.649	3,2
G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	353.866	491.998	845.864	4,3
H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje - razen spolnih hormonov in inzulinov	114.800	422.815	537.615	2,7
J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	408.753	601.530	1.010.283	5,2
L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji	94.082	136.365	230.447	1,2
M Zdravila za bolezni mišičnoskeletnega sistema	554.034	744.010	1.298.044	6,6
N Zdravila z delovanjem na živčevje	1.439.360	2.375.193	3.814.553	19,5
P Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	24.416	37.201	61.617	0,3
R Zdravila za bolezni dihal	515.711	609.908	1.125.619	5,7
S Zdravila za bolezni čutil	330.206	456.989	787.195	4,0
V Razna zdravila	76.685	67.511	144.196	0,7
Ostalo	132.460	192.222	324.682	1,7
SKUPAJ	8.421.050	11.173.809	19.594.859	

© NIJZ

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

Zdravila vseh ATC skupin, razen skupine V (razna zdravila), so bila pogosteje prepisana ženskam:

- zdravila z delovanjem na živčevje (ATC skupina N) prejema 62,3 % žensk in 37,7 % moških,
- zdravila za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A) prejema 57,6 % odstotka žensk in 42,4 % moških,
- zdravila za bolezni srca in ožilja (ATC skupina C) pa prejema 51,5 % žensk in 48,5 % moških.



7.1. Tabela 2: Vrednost izdanih zdravil na recept v EUR, po spolu in glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2022

v EUR	Vrednost izdanih zdravil			Vrednost recepta na prebivalca	Povprečna vrednost na recept	
	Zdravila po skupinah klasifikacije ATC	Moški	Ženske			SKUPAJ
A	Zdravila za bolezni prebavil in presnove	44.506.211	42.957.087	87.463.298	41,5	30,9
B	Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	50.760.754	28.426.862	79.187.616	37,6	71,1
C	Zdravila za bolezni srca in ožilja	47.057.281	43.001.392	90.058.673	42,7	18,6
D	Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	4.944.509	5.633.820	10.578.329	5,0	17,0
G	Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	9.220.573	10.449.969	19.670.542	9,3	23,3
H	Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje - ... ¹⁾	4.925.733	6.605.103	11.530.836	5,5	21,4
J	Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	15.039.424	10.756.746	25.796.170	12,2	25,5
L	Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji	90.077.244	87.700.077	177.777.321	84,3	771,4
M	Zdravila za bolezni mišičnoskeletnega sistema	11.590.372	17.533.922	29.124.294	13,8	22,4
N	Zdravila z delovanjem na živčevje	31.313.208	43.981.913	75.295.121	35,7	19,7
P	Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	317.970	497.140	815.110	0,4	13,2
R	Zdravila za bolezni dihal	20.077.045	20.378.605	40.455.650	19,2	35,9
S	Zdravila za bolezni čutil	4.893.078	7.897.963	12.791.041	6,1	16,2
V	Razna zdravila	5.487.890	4.046.542	9.534.432	4,5	66,1
	Ostalo	4.323.762	5.082.210	9.405.972	4,5	29,0
	SKUPAJ	344.535.054	334.949.351	679.484.405	322,2	34,7 ¹⁾

razen spolnih hormonov in inzulinov

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

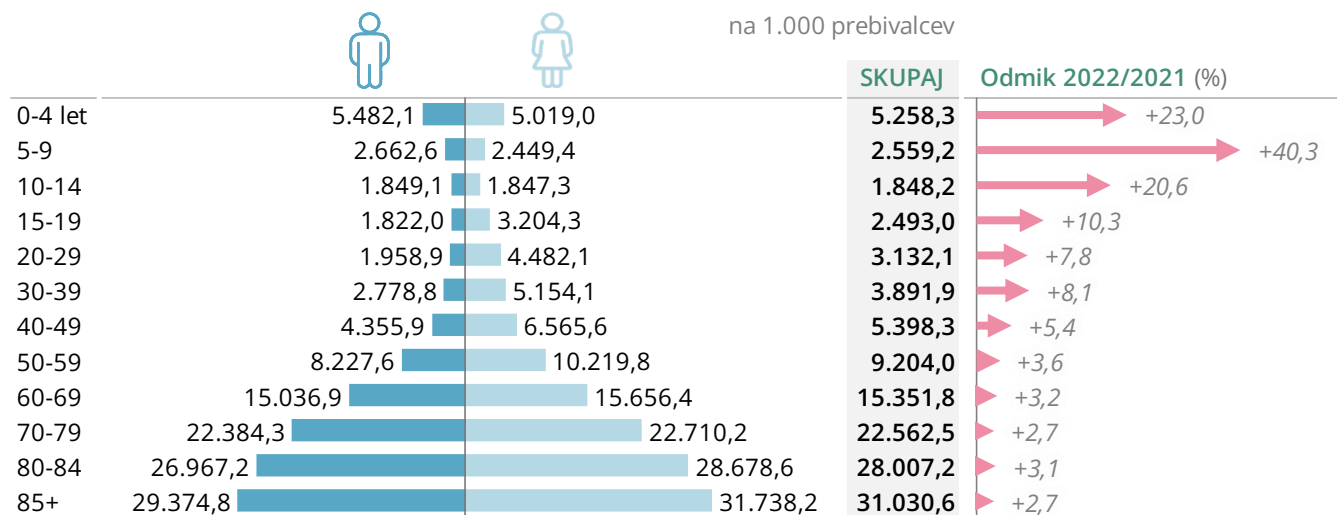
Skupna vrednost izdanih ambulantno predpisanih zdravil v letu 2022 je bila 679 milijonov EUR.

Največ je bilo porabljenega za zdravila za zdravljenje novotvorb in imunomodulatorje (ATC skupina L) – 177,7 milijonov EUR, sledijo

- zdravila za bolezni srca in ožilja (ATC skupina C) – 90,1 milijonov EUR,
- zdravila za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A) – 87,5 milijonov EUR ter
- zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov (ATC skupina B) – 79,2 milijonov EUR.



7.1. Tabela 3: **Pogostost predpisovanja zdravil**, po spolu in starosti, Slovenija, 2022



Pogostost predpisovanja zdravil prikazujemo v številu receptov / 1.000 prebivalcev.

Največje predpisovanje zdravil je bilo pri starejših od 85 let in več. Predpisanih je bilo preko 31 tisoč receptov / 1.000 prebivalcev.

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

© NIJZ

V letu 2022 je bil opazen **porast** predpisovanja zdravil **v starostnih skupinah do 14. leta:**

- pri otrocih do 4. leta je bilo predpisanih 23 % več zdravil,
- v starosti od 5 do 9 let 40,3 % več ter
- v starosti od 10 do 14 let 20,6 % več.

Pogostost predpisovanja zdravil od 15. leta naprej s starostjo narašča. Opazno poraste po 60. letu, ko je bilo v starostni skupini 60-69 let, predpisano 15.352 receptov na 1.000 prebivalcev. Po 70. letu pa začne predpisovanje strmo naraščati.

V vseh starostnih skupinah so zdravila **pogosteje predpisovali ženskam**, izjema so starostna obdobja **do devetega leta**, ko so bila zdravila pogosteje predpisana **dečkom**.



7.1. Tabela 4: Izdani recepti za predpisana zdravila po glavnih skupinah klasifikacije ATC in starostnih skupinah, Slovenija, 2022

Zdravila po skupinah klasifikacije ATC	0-19 let	20-49	50-64	65-80	80+	SKUPAJ
A Zdravila za bolezni prebavil in presnove	89.172	358.228	702.588	1.119.722	561.457	2.831.369
B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	13.770	102.876	212.622	481.182	303.222	1.114.001
C Zdravila za bolezni srca in ožilja	7.029	288.968	1.235.504	2.216.794	1.099.300	4.847.725
D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	119.091	175.804	130.564	135.484	60.602	621.649
G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	29.942	334.523	150.624	226.655	101.876	845.864
H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje - razen spolnih hormonov in inzulinov	13.104	122.185	146.758	181.321	74.192	537.615
J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	186.303	317.310	208.372	196.620	101.501	1.010.283
L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji	4.741	56.700	73.820	74.119	21.061	230.447
M Zdravila za bolezni mišičnoskeletnega sistema	109.605	344.250	379.719	339.217	125.167	1.298.044
N Zdravila z delovanjem na živčevje	209.892	810.095	954.214	1.104.613	735.213	3.814.553
P Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	22.109	19.412	10.513	7.494	2.077	61.617
R Zdravila za bolezni dihal	189.746	301.905	261.193	270.887	101.642	1.125.619
S Zdravila za bolezni čutil	131.499	141.338	140.902	240.907	132.371	787.195
V Razna zdravila	15.358	12.970	26.512	54.741	34.614	144.196
Ostalo	92.244	51.589	56.107	74.036	50.656	324.682
SKUPAJ	1.233.605	3.438.153	4.690.012	6.723.792	3.504.951	19.594.859

¹⁾ Iz prikaza je izločena skupina nedefinirano.

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

Največ receptov je bilo predpisanih za **zdravila za bolezni srca in ožilja** (ATC skupina C), več kot 4,8 milijona receptov, najpogosteje v starostnih obdobjih:

- od 65 do 80 let,
- od 50 do 64 let in
- 80 let in več.

Druga največja skupina so **zdravila za bolezni živčevja** (ATC skupina N), predpisanih je bilo 3,8 milijona receptov, najpogosteje v starostnih skupinah:

- od 65 do 80 let,
- od 50 do 64 let ter
- od 20 do 49 let.



II. PORABA ZDRAVIL V DEFINIRANIH DNEVNIH ODMERKIH NA 100 PREBIVALCEV NA DAN (DID)

7.1. Tabela 5: Število definiranih dnevni odmerkov na 1.000 prebivalcev na dan (DID) po glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2013–2022

DID

Zdravila po skupinah klasifikacije ATC	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Odmik 2022/2021 (%)
A Zdravila za bolezni prebavil in presnove	184,4	188,8	198,2	210,4	221,6	233,2	249,7	281,9	300,3	304,1	+1,3
B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	95,0	101,0	103,9	104,9	105,6	106,5	106,5	106,8	109,0	109,9	+0,8
C Zdravila za bolezni srca in ožilja	549,1	549,8	553,0	556,3	557,2	555,9	558,4	562,5	563,9	574,7	+1,9
D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	37,9	38,2	38,9	39,8	39,2	38,3	37,6	34,0	36,0	37,1	+2,9
G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	95,2	90,7	73,8	73,6	71,9	71,7	72,3	69,8	69,7	69,1	-0,8
H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje - ... ¹⁾	21,6	22,4	23,6	24,1	25,5	26,6	27,2	28,4	29,0	29,7	+2,5
J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	13,0	12,7	13,2	12,7	12,7	12,9	12,8	10,1	10,0	12,3	+22,8
L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji	11,5	11,0	11,3	11,6	12,1	12,7	13,3	13,7	14,2	15,0	+5,8
M Zdravila za bolezni mišičnoskeletnega sistema	57,8	57,9	61,0	60,4	61,5	64,3	65,9	63,2	65,8	70,1	+6,5
N Zdravila z delovanjem na živčevje	140,2	142,6	145,4	148,3	150,0	152,1	154,0	154,7	158,9	165,1	+3,9
P Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,6	0,7	0,7	0,7	0,8	+9,1
R Zdravila za bolezni dihal	67,4	69,3	71,9	73,2	73,2	74,9	76,0	74,6	74,6	79,2	+6,1
S Zdravila za bolezni čutil	15,1	15,7	16,2	16,3	16,5	16,8	17,0	16,8	17,5	18,1	+3,4
V Razna zdravila	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	+7,0

© NIJZ

¹⁾ razen spolnih hormonov in inzulinov

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

Tudi v letu 2022 je bilo največ predpisanih zdravil za bolezni srca in ožilja (ATC skupina C) s skoraj 575 DDD na 1.000 prebivalcev na dan (DID), trend porasta je 1,9 % glede na leto 2021.

Sledijo zdravila za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A) s 304 DID in trendom porasta 1,3 %.

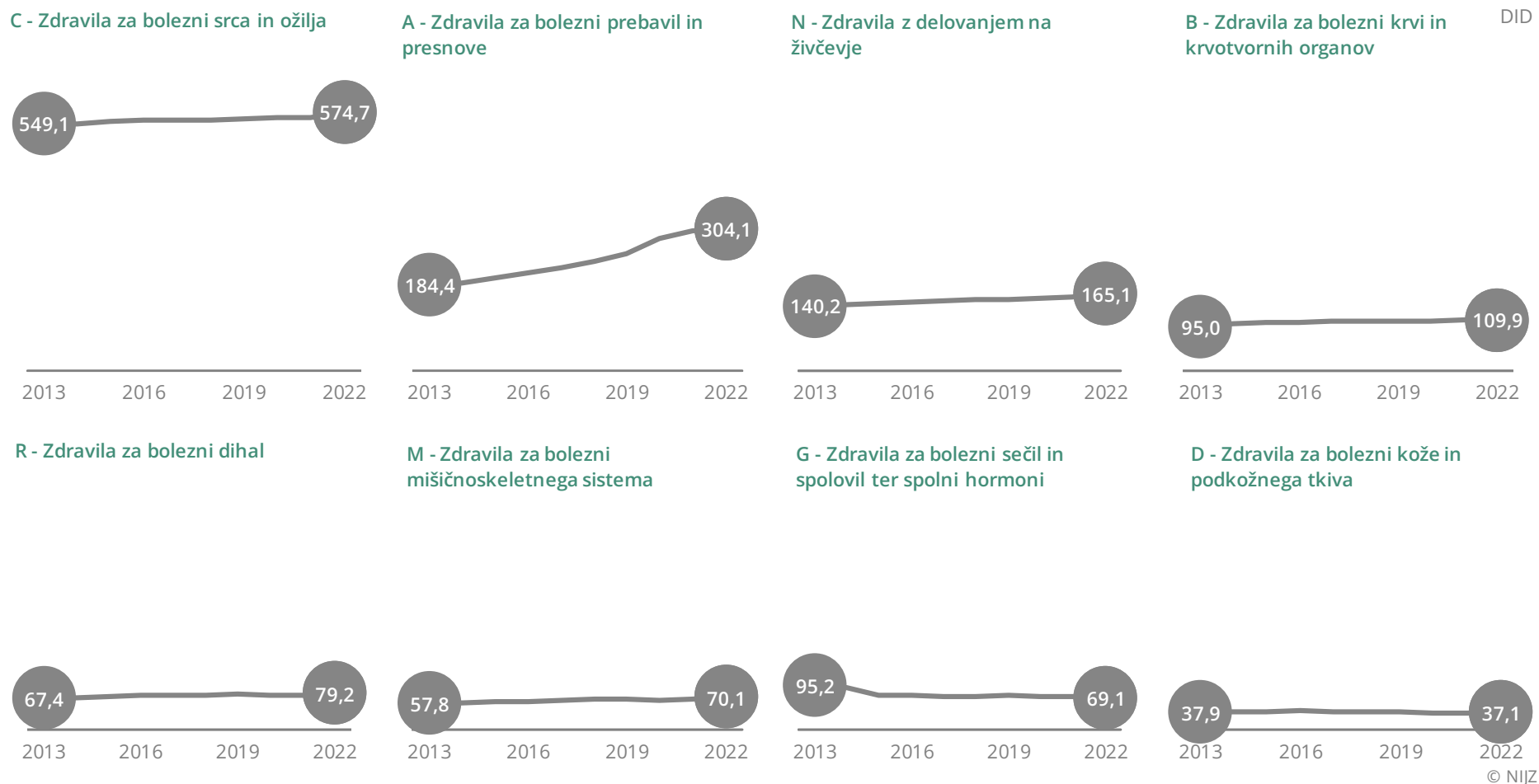
Na tretjem mestu so zdravila z delovanjem na živčevje (ATC skupina N) z 165 DID in trendom porasta 3,9 %.

Najvišji trend porasta predpisovanja, glede na preteklo leto, je zaznan v skupini zdravil za sistemsko zdravljenje infekcij (**ATC skupni J**), **22,8 %**.

Najnižji oziroma negativni trend predpisovanja (-0,8 %) pa v skupini zdravil za bolezni sečil in spolovil ter spolnih hormonov (**ATC skupini G**).



7.1. Slika 2: **Trend porabe v definiranih dnevni odmerkih na 1.000 prebivalcev na dan (DID)** po nekaterih glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2013–2022



Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)





Na sliki je grafično prikazan trend porabe nekaterih najbolj predpisanih skupin v definiranih dnevni odmerkih na 1.000 prebivalcev na dan (DID).



REGIONALNE PRIMERJAVE

I. ŠTEVILO IN VREDNOST IZDANIH RECEPTOV

7.1. Tabela 6: Število izdanih receptov za predpisana zdravila po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2022

	Število receptov			Število receptov na 1.000 prebivalcev		
			SKUPAJ			SKUPAJ
Pomurska	570.032	764.753	1.334.785	10.040,0	13.326,2	11.691,9
Zasavska	257.081	348.246	605.327	9.031,8	12.228,6	10.630,6
Koroška	323.452	413.820	737.272	9.041,5	11.866,1	10.435,9
Posavska	344.614	437.382	781.996	8.975,7	11.708,8	10.323,5
Podravska	1.376.803	1.868.222	3.245.025	8.294,5	11.541,6	9.897,7
Savinjska	1.072.760	1.426.983	2.499.743	8.151,0	11.174,9	9.640,1
Jugovzhodna Slovenija	617.331	771.402	1.388.733	8.266,3	10.751,4	9.484,0
Primorsko-notranjska	223.296	280.180	503.476	8.136,7	10.794,0	9.428,4
SLOVENIJA	8.421.050	11.173.809	19.594.859	7.950,6	10.646,1	9.292,2
Obalno-kraška	452.788	594.836	1.047.624	7.658,0	10.031,0	8.846,2
Goriška	456.678	576.439	1.033.117	7.637,8	9.868,8	8.740,3
Gorenjska	784.119	1.040.423	1.824.542	7.410,4	9.915,1	8.657,5
Osrednjeslovenska	1.942.096	2.651.123	4.593.219	7.054,3	9.415,9	8.248,4

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

V Sloveniji so v letu 2022 povprečno predpisali 9.292 receptov na 1.000 prebivalcev:

- **največ** v pomurski regiji (11.692 receptov na 1.000 prebivalcev), kar je 26 % nad slovenskim povprečjem; sledili sta zasavska regija z 10.631 recepti in koroška regija z 10.436 recepti na 1.000 prebivalcev;
- **najmanj** receptov so predpisali v osrednjeslovenski regiji (8.248 receptov na 1.000 prebivalcev).

Pod slovenskim povprečjem so bile štiri regije (obalno-kraška, goriška, gorenjska in osrednjeslovenska).

Ženskam so pogosteje predpisovali zdravila iz vseh skupin klasifikacije ATC.



7.1. Tabela 7: Število izdanih receptov za predpisana zdravila po glavnih skupinah klasifikacije ATC in statističnih regijah, Slovenija, 2022

na 1.000 prebivalcev

Zdravila po skupinah ATC klasifikacije	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-kraška	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
A Zdravila za bolezni prebavil in presnove	1.564	1.418	1.471	1.453	1.687	1.473	1.350	1.209	1.211	1.337	1.270	1.282	1.343
B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	670	546	529	549	579	576	535	471	512	525	548	515	528
C Zdravila za bolezni srca in ožilja	3.181	2.352	2.404	2.301	2.720	2.694	2.508	2.017	2.074	2.300	2.345	2.201	2.299
D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	356	304	279	316	281	300	297	286	278	307	239	295	295
G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni	513	463	437	383	456	396	393	358	374	382	369	419	401
H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje -	245	210	267	266	274	266	237	263	267	272	278	270	255
J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	584	510	580	501	459	567	537	412	437	493	432	497	479
L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in ... ²⁾	117	102	115	107	119	111	103	107	106	121	131	117	109
M Zdravila za bolezni mišičnoskeletnega sistema	762	753	812	653	631	713	607	507	541	636	556	528	616
N Zdravila z delovanjem na živčevje	2.347	2.039	2.221	1.935	2.187	2.051	1.793	1.525	1.635	1.890	1.616	1.615	1.809
P Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	32	35	28	28	25	36	35	28	27	24	23	26	29
R Zdravila za bolezni dihal	663	578	605	519	605	576	521	490	544	561	439	503	534
S Zdravila za bolezni čutil	404	381	420	359	357	373	357	364	390	374	337	401	373
V Razna zdravila	68	59	74	72	80	56	73	73	74	69	60	57	68
Ostalo	186	146	192	199	170	137	139	140	187	138	97	120	154
SKUPAJ	11.692	9.898	10.436	9.640	10.631	10.324	9.484	8.248	8.657	9.428	8.740	8.846	9.292

¹⁾ razen spolnih hormonov in inzulinov

²⁾ imunomodulatorje

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

Kažejo se regionalne razlike v predpisovanju zdravil določenih ATC skupin v posameznih regijah:

Za zdravila bolezni srca in ožilja (ATC skupina C), v povprečju predpisanih 2.299 receptov na 1.000 prebivalcev na dan

- največ receptov na 1.000 prebivalcev na dan v **pomurski**,
- najmanj v **osrednjeslovenski** regiji.

Za zdravila z delovanjem na živčevje (ATC skupina N), v povprečju predpisanih 1.809 receptov na 1.000 prebivalcev na dan

- največ receptov na 1.000 prebivalcev na dan v **pomurski**,
- najmanj, v **osrednjeslovenski** regiji.

Za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A), v povprečju predpisanih 1.343 receptov na 1.000 prebivalcev na dan

- največ receptov na 1.000 prebivalcev na dan v **zasavski**,
- najmanj v **osrednjeslovenski** regiji.



7.1. Tabela 8: **Vrednost recepta na enega prebivalca v EUR** po glavnih skupinah klasifikacije ATC in statističnih regijah, Slovenija, 2022

na enega prebivalca, v EUR

Zdravila po skupinah klasifikacije ATC	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
A Zdravila za bolezni prebavil in presnove	45,4	40,8	52,4	46,8	63,1	45,9	38,2	35,9	38,5	42,0	43,3	41,6	41,5
B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	53,2	28,6	33,5	42,7	38,6	34,2	34,1	34,6	38,1	44,7	48,1	43,8	37,6
C Zdravila za bolezni srca in ožilja	55,4	41,2	42,8	41,6	50,6	49,5	46,7	40,0	39,6	44,4	43,4	40,9	42,7
D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	5,9	5,5	4,9	5,6	4,8	4,4	4,8	4,7	5,2	4,6	3,8	4,6	5,0
G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	11,9	10,3	9,5	8,6	10,7	8,8	9,1	8,6	9,0	9,0	8,7	10,3	9,3
H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje ... ¹⁾	4,6	5,1	6,2	5,4	6,7	5,6	4,7	5,5	6,2	5,2	6,3	5,4	5,5
J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	11,1	12,2	12,7	12,7	11,0	11,1	11,8	12,8	10,3	15,7	9,8	15,5	12,2
L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in	93,8	77,6	88,7	82,9	90,5	81,1	77,4	84,0	86,0	83,6	99,6	85,7	84,3
M Zdravila za bolezni mišičnoskeletnega sistema	16,7	11,5	11,7	10,7	9,7	17,5	11,0	17,1	14,2	11,7	12,8	14,2	13,8
N Zdravila z delovanjem na živčevje	45,3	35,5	40,5	36,9	38,6	34,7	33,9	33,7	35,0	37,3	35,8	32,6	35,7
P Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4
R Zdravila za bolezni dihal	21,6	20,9	14,8	16,3	15,9	17,0	15,1	19,2	22,0	28,8	19,3	19,8	19,2
S Zdravila za bolezni čutil	6,2	5,9	7,7	5,4	5,5	5,5	5,9	6,2	6,9	5,4	5,6	6,4	6,1
V Razna zdravila	4,4	3,9	4,6	4,7	5,2	3,6	4,8	4,7	4,6	4,3	4,4	4,7	4,5
Ostalo	5,2	4,1	4,7	5,8	4,4	4,1	4,8	4,0	5,5	3,7	3,3	3,7	4,5
SKUPAJ	381,1	303,4	334,9	326,7	355,6	323,6	302,8	311,3	321,5	340,6	344,4	329,5	322,2

¹⁾ razen spolnih hormonov in inzulinov

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

Povprečna vrednost enega izdanega recepta je bila 322 EUR.

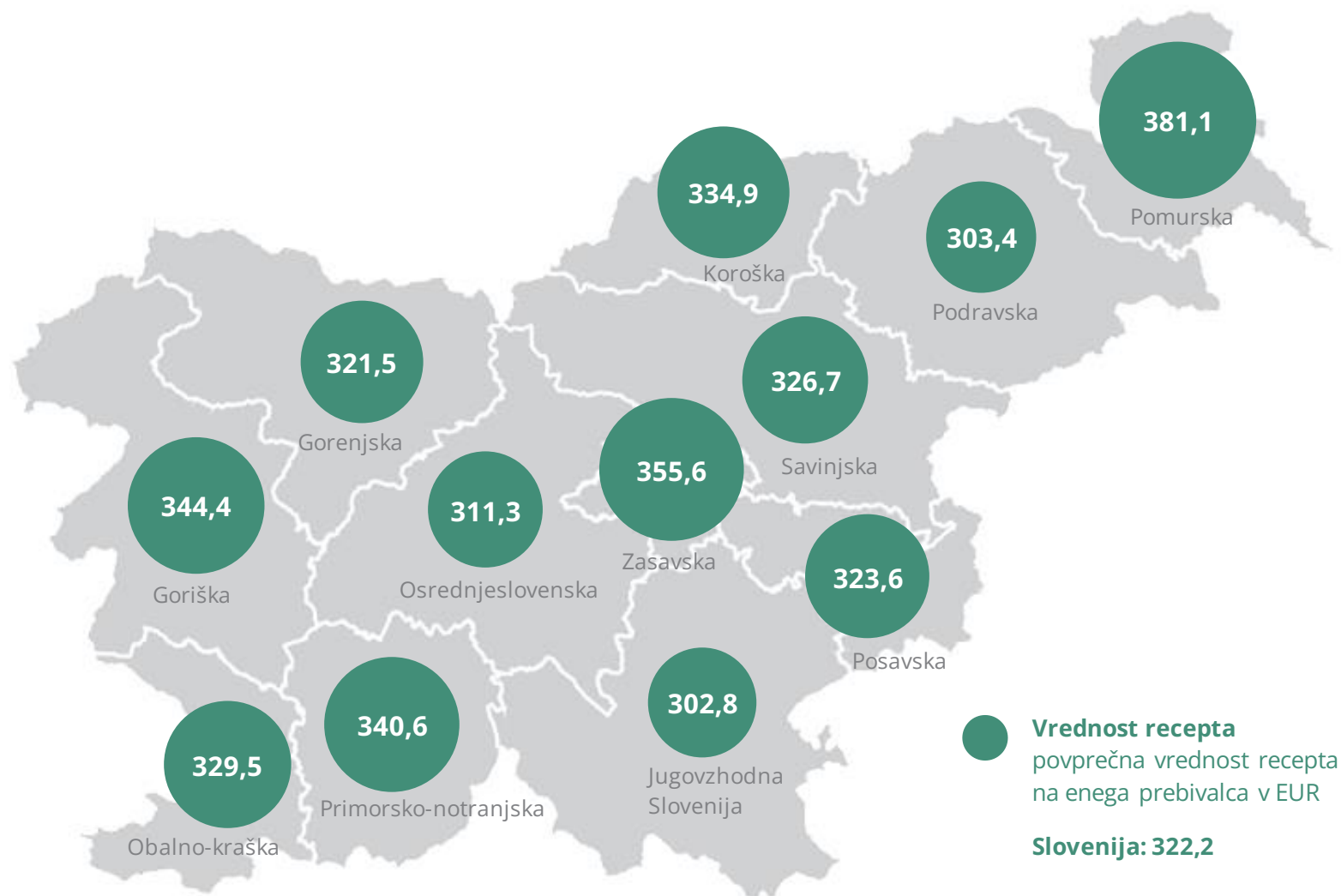
Obstajajo precejšnje razlike v povprečni vrednosti enega izdanega recepta tako po regijah kot tudi po ATC skupinah.

Najvišja povprečna vrednost izdanega recepta na enega prebivalca je bila v pomurski regiji (381 EUR), sledijo ji zasavska (356 EUR), goriška (344 EUR) ter primorsko-notranjska regija (341 EUR).

Najnižja povprečna vrednost izdanega recepta na prebivalca je bila v jugovzhodni Sloveniji in v podravski regiji (303 EUR).



7.1. Slika 3: **Vrednost recepta na enega prebivalca v EUR** po statističnih regijah, Slovenija, 2022



Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)



II. PORABA ZDRAVIL V DEFINIRANH DNEVNIH ODMERKIH

7.1. Slika 4: *Definiran dnevni odmerek na 1.000 prebivalcev na dan (DID)* po nekaterih glavnih skupinah klasifikacije ATC in statističnih regijah, Slovenija, 2022

	C – Zdravila za bolezni srca in ožilja	A – Zdravila za bolezni prebavil in presnove	N – Zdravila z delovanjem na živčevje	J – Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij
Pomurska	792,4	326,7	221,9	13,7
Zasavska	726,0	381,9	192,6	12,2
Spodnjeposavska	660,0	320,4	172,8	13,9
Jugovzhodna Slovenija	640,3	318,7	156,5	13,2
Koroška	593,4	314,0	195,5	14,3
Podravska	587,6	305,3	175,1	12,5
Primorsko-notranjska	580,9	302,3	180,1	12,3
Goriška	575,8	285,6	169,1	10,7
SLOVENIJA	574,7	304,1	165,1	12,3
Savinjska	552,8	308,6	176,3	12,9
Obalno-kraška	547,3	285,5	157,7	12,7
Gorenjska	533,6	293,7	149,7	11,5
Osrednjeslovenska	506,6	293,5	142,0	11,4

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

Povprečno je bilo v Sloveniji v letu 2022 predpisanih

- 574,7 DID zdravil za bolezni srca in ožilja (skupina C),
- 304,1 DID zdravil za bolezni prebavil in presnove (skupina A),
- 165,1 DID zdravil z delovanjem na živčevje (skupina N) ter
- 12,3 DID zdravil za sistemsko zdravljenje infekcij (skupina J).

Zdravila za zdravljenje bolezni srca in ožilja (ATC skupina C) so bila najpogosteje predpisana v pomurski (792,4 DID) in zasavski regiji (726,0 DID).

Zdravila za bolezni prebavil in presnove (ATC skupine A) so bila najpogosteje predpisana v zasavski (381,9 DID) in pomurski (skoraj 326,7 DID), najmanj pa v obalno-kraški regiji (285,5 DID).

Velike razlike so tudi v pogostnosti predpisovanja v skupini **zdravil z delovanjem na živčevje** (ATC skupina N). Najpogosteje so se zdravila predpisovala v pomurski (221,9 DID) in koroški (195,5 DID), najmanj v osrednjeslovenski regiji (142,0 DID).

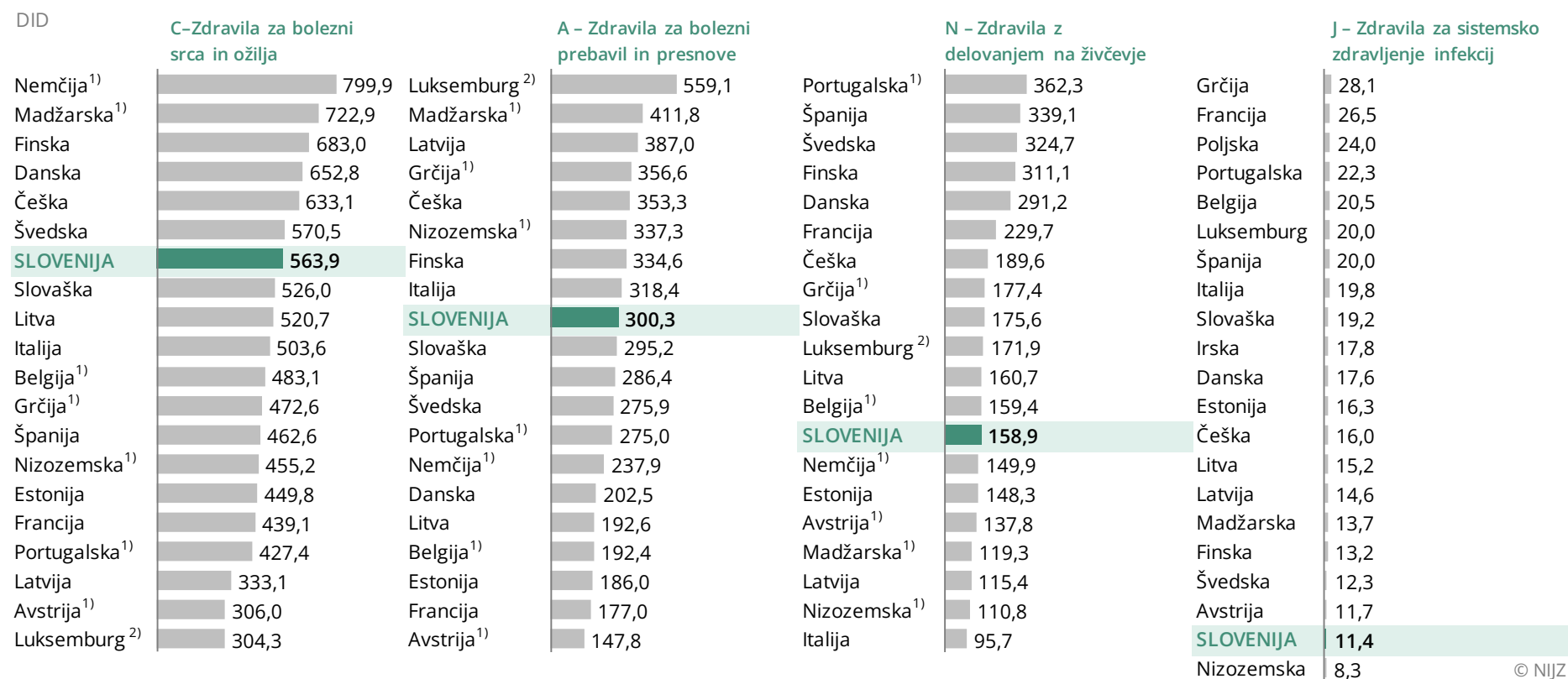
Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij (ATC skupina J) so se najpogosteje predpisovala v koroški (14,3 DID) in spodnjeposavski (13,9 DID), najmanj pa v goriški regiji (10,7 DID).

© NIJZ



MEDNARODNE PRIMERJAVE

7.1. Slika 5: Poraba zdravil v DID po nekaterih glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija in nekatere države EU, 2021



© NIJZ

¹⁾ Odstopanje od definicije.

²⁾ Ocena vrednosti za leto 2021.

Viri: OECD.Stat, <http://stats.oecd.org>, 29. 11. 2023

Poraba zdravil v DID, Slovenija in evropske države v letu 2021:

- zdravila za bolezni srca in ožilja (ATC skupina C); Slovenija uvrščena na **7. mesto**,
- zdravila za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A); Slovenija uvrščena na **9. mesto**,
- zdravila z delovanjem na živčevje (ATC skupina N); Slovenija uvrščena na **13. mesto**,
- zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij (ATC skupina J); Slovenija uvrščena na **20. mesto**.



DEFINICIJE

NAZIV	OKRAJŠAVA	DEFINICIJA	DODATNA POJASNILA	ANGL. IZRAZ
Ambulantno predpisana zdravila		Ambulantno predpisana zdravila so tista, ki so na podlagi Zakona o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (Ur. list 65/00, 47/15, 31/18), zbirke NIJZ 64 Evidenca porabe zdravil izdanih na recept, izdana v lekarnah in zajemajo tako zelene kot bele recepte.	Podrobnejši podatki in metodološka pojasnila so objavljeni v publikacijah o zdravilih na spletni strani NIJZ.	Outpatient prescriptions
Anatomsko-terapevtsko-kemična klasifikacija zdravil	ATC	Anatomsko-terapevtsko-kemična klasifikacija zdravil je mednarodni, univerzalni klasifikacijski sistem za zdravila. Klasifikacija ATC služi kot orodje v raziskavah o porabi zdravil, pri čemer je osnovni namen tovrstnih raziskav izboljšanje kakovosti uporabe zdravil. Klasifikacijski sistem ATC razvršča zdravila glede na njihovo glavno indikacijo (pri večkomponentnih zdravilih se indikacija nanaša na glavno učinkovino).		The WHO Anatomical Therapeutic Chemical (ATC) classification
Beli recept	Beli Rp	Beli recept je receptni obrazec, ki je namenjen predpisovanju zdravil, katerih stroški se ne krijejo iz OZZ. Institucija v RS, pooblaščenca za izdajo uradno veljavnih belih receptov, je Zdravniška zbornica Slovenije. Veljavnost belega recepta je 30 dni od datuma predpisa.		White prescription form
Celotna vrednost recepta		Celotna vrednost recepta je skupna vrednost zdravil na receptu. Sestavljena je iz deleža cene, ki jo pokrije OZZ, deleža cene, ki jo pokrije prostovoljno dopolnilno zdravstveno zavarovanje (PZZ) oz. pacient, če nima urejenega PZZ, in deleža cene, ki jo doplača pacient v primeru, če je cena zdravila, vključenega v seznam medsebojno zamenljivih zdravil ali seznam terapevtskih skupin zdravil, višja od njegove najvišje priznane vrednosti. Vrednosti zdravil na recept temeljijo na cenah, ki so bile zanje v veljavi na dan izdaje recepta.		Value of prescription



NAZIV	OKRAJŠAVA	DEFINICIJA	DODATNA POJASNILA	ANGL. IZRAZ
Definirani dnevni odmerek	DDD	<p>Po definiciji je definirani dnevni odmerek (Defined Daily Dose, DDD) statistična enota, ki jo je Svetovna zdravstvena organizacija (SZO) opredelila za določitev porabe zdravila. DDD-ji se uporabljajo za standardizirane primerjave porabe različnih zdravil med seboj ali med okolji z različnimi sistemi zdravstvenega varstva.</p> <p>DDD je povprečni vzdrževalni odmerek zdravila, ki ga odrasel bolnik prejme v enem dnevu za zdravljenje glavne indikacije zdravila. Predstavlja teoretično vrednost, s katero poenotimo prikaz porabe zdravil. Dejansko odmerjanje se lahko zelo razlikuje od teoretično določenih vzdrževalnih odmerkov. Odmerjanje je vedno individualno prilagojeno in je odvisno od indikacije, spola, starosti in teže oziroma druge individualne značilnosti posameznika.</p>	<p>Število DDD v posameznem pakiranju zdravila je zmnožek količine zdravilne učinkovine v eni farmacevtski obliki (npr. 20 mg v eni tableti) ter števila farmacevtskih oblik v enem pakiranju (npr. škatla z 28 tabletami).</p> <p>Primer: DDD za rosuvastatin znaša 10 mg. V škatli z 28 20-miligramskimi tabletami je 56 DDD.</p>	Defined daily doses (DDD)
Definirani dnevni odmerek na 1.000 prebivalcev na dan	DID	Definirani dnevni odmerek na 1.000 prebivalcev na dan je od SZO priporočen prikaz porabe ambulantno predpisanih zdravil.	<p>Izračuna se na podlagi celoletne porabe zdravil v določeni skupini ATC (v DDD) in števila prebivalcev v določenem letu (na dan 30. 6.).</p> <p>$DID = (1000 * (\text{število DDD}) / (365 * \text{število prebivalcev}))$</p>	Defined daily doses per 1.000 inhabitants per day (DID)
Delež izdanih receptov za predpisana zdravila po glavnih skupinah ATC klasifikacije	%	Delež izdanih receptov za predpisana zdravila po glavnih skupinah ATC klasifikacije prikazuje odstotni delež posamezne glavne skupine ATC klasifikacije, glede na vse izdane recepte za predpisana zdravila.	Pri preračunih deležev v publikaciji Zdravstveni statistični letopis je upoštevana tudi kategorija ostalo, v kateri so razvrščeni izdani recepti za predpisana zdravila, ki zaradi različnih vzrokov niso umeščeni v ostale glavne skupine ATC klasifikacije.	Proportion of prescriptions for medicines by main groups of ATC classification



NAZIV	OKRAJŠAVA	DEFINICIJA	DODATNA POJASNILA	ANGL. IZRAZ
Prebivalci Slovenije		Prebivalci Slovenije so osebe s prijavljenim stalnim in/ali začasnim prebivališčem v Sloveniji, ki v Sloveniji prebivajo ali imajo namen prebivati eno leto ali več, in sicer tudi, če so začasno odsotne (tj. če začasno bivajo zunaj RS), a le, če njihova odsotnost traja manj kot eno leto.	Pri preračunih v publikaciji Zdravstveni statistični letopis, je uporabljeno stanje prebivalstva na dan 01.07. (H2). Podrobnejša metodološka pojasnila so objavljena na spletni strani SURS-a: http://www.stat.si/tema_demografsko_prebivalstvo.asp	Population
Zeleni recept	Zeleni Rp	Zeleni recept je receptni obrazec, katerega izdajatelj in formalni lastnik je Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Na ta obrazec pooblaščen osebe (zdravniki, zobozdravniki) predpisujejo zdravila, katerih stroški se delno ali v celoti krijejo iz obveznega zdravstvenega zavarovanja (OZZ). Zeleni recept ima strokovno funkcijo, to je sam predpis zdravila, ter plačilno funkcijo (zaračunavanje zdravila v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja). Veljavnost takega recepta je 30 dni od datuma predpisa. Če je predpisano zdravilo antibiotik, je veljavnost tega recepta samo 3 dni od datuma predpisa.		Green prescription form



SEZNAM SLIK

7.1. Slika 1: Izdani recepti v tisočih in vrednost izdanih zdravil na recept v tisoč EUR, Slovenija, 2013–2022	2
7.1. Slika 2: Trend porabe v definiranih dnevni odmerkih na 1.000 prebivalcev na dan (DID) po nekaterih glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2013–2022	9
7.1. Slika 3: Vrednost recepta na enega prebivalca v EUR po statističnih regijah, Slovenija, 2022.....	13
7.1. Slika 4: Definiran dnevni odmerek na 1.000 prebivalcev na dan (DID) po nekaterih glavnih skupinah klasifikacije ATC in statističnih regijah, Slovenija, 2022.....	14
7.1. Slika 5: Poraba zdravil v DID po nekaterih glavnih skupinah klasifikacije ATC , Slovenija in nekatere države EU, 2021.....	15

SEZNAM TABEL

7.1. Tabela 1: Izdani recepti za predpisana zdravila po spolu in glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2022.....	4
7.1. Tabela 2: Vrednost izdanih zdravil na recept v EUR , po spolu in glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2022.....	5
7.1. Tabela 3: Pogostost predpisovanja zdravil , po spolu in starosti, Slovenija, 2022.....	6
7.1. Tabela 4: Izdani recepti za predpisana zdravila po glavnih skupinah klasifikacije ATC in starostnih skupinah, Slovenija, 2022.....	7
7.1. Tabela 5: Število definiranih dnevni odmerkov na 1.000 prebivalcev na dan (DID) po glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2013–2022.....	8
7.1. Tabela 6: Število izdanih receptov za predpisana zdravila po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2022.....	10
7.1. Tabela 7: Število izdanih receptov za predpisana zdravila po glavnih skupinah klasifikacije ATC in statističnih regijah, Slovenija, 2022.....	11
7.1. Tabela 8: Vrednost recepta na enega prebivalca v EUR po glavnih skupinah klasifikacije ATC in statističnih regijah, Slovenija, 2022.....	12